

Zo worden oudergesprekken leuk en waardevol

Aan het begin van het schooljaar heeft vrijwel iedere leerkracht ze. Oudergesprekken. De naam kan verschillen: van ouder-vertelgesprek tot 10-minutengesprek. Maar het doel is: kennismaken met de ouders en meer informatie krijgen over de leerling. Wist je dat oudergesprekken waardevol zijn en de investering van je tijd dubbel en dwars waard is? Lees hier hoe je de mindset van: 'een hele avond oudergesprekken pff' kunt ombuigen naar: 'ik maak graag met jullie kennis. Dit gaat ons allebei helpen dit schooljaar'. 😊

Soorten oudergesprekken

Het boek 'De Gouden Weken' gaat in op twee soorten kennismakingsgesprekken. Deze gesprekken voert de leerkracht aan het begin van het schooljaar. Er zit een verschil in het soort gesprek. Bij de eerste, het ouder-vertelgesprek, vertelt de ouder meer over het kind aan jou. Als het gaat om een curatief oudergesprek, dan gaat het om informatie die helpt om gedrag of leeruitdagingen in goede banen te leiden.

Om ouders zich welkom te laten voelen, is het belangrijk om in te zetten op een goede sfeer. Zorg als school dat ouders drinken kunnen pakken, zoals koffie of thee. Het is leuk voor ouders om iets te zien van hun kind. Of je nu een hoekje van methodeboeken maakt, knutselwerkjes ophangt, of schriften en andere werkboeken neerlegt op de gang, het is allemaal goed. Het draagt bij aan de beleving van ouders en verhoogt de betrokkenheid. Hierdoor zal de opkomst van ouders naar oudergesprekken ook toenemen.

Kost wel veel tijd...

Heel eerlijk? Vraag een gemiddeld lerarenteam wat ze van de geplande ouderavond vinden en er zullen collega's zijn die tegen de tijdsinvestering opzien. En ja, ze kosten veel tijd, maar het voordeel van wat het oplevert, is veel groter.

Het boek 'De Gouden Weken', gaat in op 20 minuten per oudergesprek. Werk je met een duo-leerkracht, dan is het voorstel om samen bij dit gesprek aanwezig te zijn. Zo horen jullie allebei dezelfde informatie, maken ouders met jullie beiden kennis en kan de één bijvoorbeeld al hoofdlijnen in het LVS zetten.

Wat kun je nu doen, om het oudergesprek aan de voorkant zo goed als mogelijk te organiseren?

- Plan de gesprekken goed. Een gesprek van 10 minuten is echt te kort. Voor je ouders welkom hebt geheten, is er (te) korte tijd over voor de verdieping. Hou daarom liefst 20 minuten aan.

- Weet dat ouders soms meerdere klassen na elkaar bezoeken. Rond een gesprek op tijd af. Ga eventueel staan en geef ouders een hand, om het einde van het gesprek duidelijk te maken.
- Maak keuzes. Heb je een grote groep en is 20 minuten per kind teveel? Denk dan eens aan 15 minuten per oudergesprek.
- Weet dat het per kind en gesprek verschilt in welke informatie ouders willen overdragen. Kinderen met zorg, kun je bijvoorbeeld voor de zomervakantie al met ouders bespreken. Dit wordt ook wel een warme overdracht genoemd. Het voordeel is dat je zo meteen start met de recente informatie én dat ouders je al ontmoet hebben. Dat geeft vertrouwen.

Loyaliteitsdriehoek door oudergesprekken

Een stevige basis voor de loyaliteitsdriehoek (de verbinding tussen leerling, ouders en leerkracht) wordt met een oudergesprek gelegd. Je kunt deze basis nog meer verstevigen door ouders met respect te benaderen in het gesprek. Zie ouders als de opvoedprofessionals. Luister naar wat ze vertellen, vat samen en vraag door. Door te reageren op hun inbreng, voelen ouders zich ook serieus genomen.

Voer geen gemaakt gesprek. Daarmee bedoel ik: probeer met een persoonlijke opmerking het gesprek te openen. Kijk de ander aan. Zorg dat je non-verbaal en verbaal op de ander afgestemd bent. Investeer in een heldere en eerlijke manier van communiceren. Gemaakte afspraken herhalen dus aan het einde van het gesprek. En vooral: deze nakomen.

Ontspannen het gesprek in

Gesprekken met ouders voeren is leuk, maar kan ook lastig zijn. Zeker als je een moeilijke boodschap moet brengen. Dit doe je aan de start van het schooljaar vaak niet, deze slecht nieuws gesprekken. Maar later in het jaar is de kans aanwezig dat je dit wel doet. Gelukkig zijn daar ook tips voor!

Zo kun je een andere collega vragen om het gesprek mee voor te bereiden of hierbij aanwezig te zijn. Het kan ook helpen om je eigen deel op te schrijven en van tevoren voor te lezen. Dit helpt om je gedachten te ordenen. Wat voor gesprek je ook voert, bereid je altijd goed voor. Zorg dat je weet wat er vorig jaar over de leerling bekend was. Weet welke scores er behaald waren of met wie de leerling omging. De vorige leerkracht is hiervoor een handig hulpmiddel!

Een andere tip: start het gesprek met het slechte nieuws. Draai er niet omheen en geef ruimte voor de emotie die de boodschap los maakt. Vertel ook welke positieve eigenschappen deze leerling heeft, die helpend zijn. Je kunt hier een handig trappetje maken naar het volgende onderdeel in je gesprek: het bedenken van oplossingen. Doe dit alleen als ouders uit de emotie zijn. Als ze nog erg verdrietig of boos zijn, kan het een idee zijn om het gesprek over oplossingen over een week te leiden. Tot slot is het voor ouders helpend als je het gesprek samenvat en de afspraken noteert. Het nakomen van afspraken zorgt ervoor dat ouders je vertrouwen en helpt mee in het verstevigen van de loyaliteitsdriehoek.

Moeite met oudergesprekken

Als het plannen van de oudergesprekken je lukt en je ouders een welkom, serieus gevoel geeft, zal het gesprek ook meer ontspannen verlopen. Afhankelijk van je eigen persoonlijkheid, geeft dit een wisselwerking met ouders. Een vriendelijke, introverte leerkracht kan bijvoorbeeld opzien tegen een

dominante, assertieve ouder. Je eigen gedrag roept gedrag bij de ander op. De roos van Leary is hier een handig model voor. Dit model geeft inzicht in welke communicatiestijlen je hanteert.

Oudergesprekken voer je het meest effectief, als je meerdere stijlen beheerst. Hiervoor is zelfkennis nodig, als ook het inschatten van de gewenste reactie en stijl in een deel van een gesprek. Als je bijvoorbeeld merkt dat er veel weerstand bij ouders is, dan helpt een dominante en directe houding niet. Reflecteren op het gesprek, welke stijl je toepaste en wat dit opriep bij ouders, kan een doorbraak geven in het soepel laten verlopen van oudergesprekken.

En dit is best lastig. Want hierop reflecteren heeft vaak te maken met onze eigen blinde vlek. Merk je dat je wat meer ontspanning en zelfvertrouwen zoekt in het contact met ouders? Dan denk en kijk ik graag met je mee.